

W E S P E N P E R I K E L E N

De tweede klas van de lagere school "De Vierboet" kreeg voortdurend aanvallen te verwerken van een groot aantal wespen in het lokaal. Als tegenmaatregel werden eerst alle vindbare doorlaatmogelijkheden afgestopt en de wespen in de klas gedood. Doch de volgende dag was een even groot aantal opnieuw in het lokaal doorgedrongen.

Bij onderzoek langs de buitengevel kwam de plaats aan het licht waar de wespen van buitenaf eerst een overstekende luifel binnendrongen en vandaar het lokaal op een nog niet te achterhalen wijze bereikten.

Ter plaatse van de vliegopening kon een schotje worden weggenomen, waarachter zich een twintig centimeter hoog nest bevond. Met helaas niet al te humane middelen werden de bewoners in een wat minder agressieve bui gebracht en kon het nest worden losgezaagd en verwijderd.

Deze niet zo buitengewone, maar ook niet alledaagse gebeurtenis was er de oorzaak van dat toch wat lectuur werd opgeslagen voor wat meer informatie. Allereerst blijkt het grote aantal op die ene plaats ons de weg te wijzen naar de familie Vespidae. Alle hierbij behorende soorten leven in grote kolonies, ook wel sociaal leefgedrag genoemd. Alleen bevruchte vrouwtjes zijn in staat de winter te overleven en in het voorjaar komen zij, gewekt door de hogere temperaturen, te voorschijn uit hun schuilplaats. Zij zoekt onmiddellijk een geschikte plaats om een aanvang te maken met de voortplanting. Met haar scherpe kaken knaagt ze hout van planken e.d. en maalt het tot "pulp". Vermengd met speeksel is dit het materiaal wat gaat dienen voor de bouw van het nest. In een nestholte, nissen, hol onder de grond of aan een tak wordt een begin gemaakt. Aanvankelijk geeft het de vorm van een paraplu waarin de cellen zijn ondergebracht die alle de opening naar beneden gericht hebben. In elke cel legt zij een eitje en brengt daarna de larven groot met fijngekauwde insecten. Uit deze larven groeien allemaal werksters, die het verder bouwen van het nest overnemen van de "koningin" die zich verder alleen beperkt tot het leggen van eitjes.

Met horizontale op elkaar gestapelde "raten" wordt nu het nest uitgebreid tot er zo'n 7 à 8 etages zijn bereikt, die tegelijkertijd van een omringende mantel zijn voorzien. Deze van hetzelfde materiaal opgebouwde mantel is waterdicht en is aan de onderzijde geopend (vlieggat).

Ondertussen heeft de koningin de cellen gevuld met eitjes. De larven die hieruit komen worden door de werksters gevoed met insecten, waarvan er vele schadelijk zijn.

Een volledig nest kan ongeveer 20.000 wespen bevatten, die gezamenlijk een enorm aantal instekten vangen.

De wespen houden echter ook veel van zoetige stoffen, zoals limonade, jam en fruit. Daarvan merken we in het voorjaar en in de voorzomer nog weinig, omdat de wespen druk bezig zijn insecten te verzamelen. In de nazomer worden in speciale

cellen mannetjes en vrouwtjes grootgebracht, die als ze volwassen zijn geworden een ommekeer in het voedselpatroon van de werksters teweegbrengen. Het menu wordt nu ineens uitgebreid met alles wat maar enigszins zoet is en maar al te vaak is juist deze stof in ruime mate dicht bij de mens voorradig.

De herfst luidt voor verreweg de meeste wespen de laatste episode in hun leven in. De laatste uit de cellen vrijgekomen vrouwtjes zoeken na de bevruchting een veilige schuilplaats en zijn daarmee de enige overgebleven resultaten van een jaar hard werken en soms ook steken.

Alleen in dit geval heeft nu het nest het laatste woord waarmee kan worden getoond hoe nu zo'n wespennest er van binnen uitziet.

Dick Passchier

STICHTING VOGELASIEL "NOORDWIJK"

STICHTING VOGELASIEL "NOORDWIJK"

IN VOGELVLUCHT

In het vogelasiel werd, voordat de zomervakantie begon, het bassin veranderd. Het rechthoekige en diepe bassin verbruikte bij het verversen teveel water. Ook is er een filter in dit bassin aangelegd. Het vuil - vooral de vette laag op het water veroorzaakt door de uitwerpselen - wordt nu zoveel mogelijk gefilterd. Inmiddels is er ook een zuurstofcompressor geplaatst, bestaande uit een leiding met ragfijne gaatjes. Deze ligt nu in het bassin en we mogen nu schoon en zuurstofrijk water verwachten. Bedankt Erik en Karel! De proef van vakbekwaamheid hebben jullie hiermee cum laude behaald. Ook vele anderen hebben hun best gedaan, maar we kunnen hier nu eenmaal niet alle namen noemen.

De resultaten, die we dit jaar met de vogels in ons asiel hebben geboekt, zijn erg goed. Veel van de binnengebrachte vogels zijn weer gezond losgelaten. Dat loslaten is voor ons altijd weer een spannend ogenblik. Spannend, omdat we ons steeds na het verzorgen, het observeren en het oefenen in het vliegen - vooral bij de meeuwen - weer afvragen: zou die wel in de hoogte komen? Meestal halen ze het wel bij de eerste de beste keer. Eerst vliegen ze wat onwennig, maar weldra wordt er hoog in de blauwe lucht een staaltje vliegen weggegeven, die alle moeite en tijd ruimschoots beloont.

Ons asiel kost ons inderdaad veel moeite, tijd en geld. Maar dit alles wordt gecompenseerd door een goede onderlinge verstandhouding, steeds betere resultaten en een hoge waardering voor het werk van:

de donateurs - de gemeente - dierenarts Verschuieren - de politie en vele anderen.

W.v.d.Niet
Voorzitter Stichting
Vogelasiel "Noordwijk"